

Wobswětowe daty

2023

LANDESAMT FÜR UMWELT,
LANDWIRTSCHAFT
UND GEOLOGIE

Freistaat
SACHSEN

Wobsah

Předslowo	3	Staw lěsow	14
Wuwice klimatiskich poměrow w Sakskej.....	4	Wuwice přestrjenje lěsneho přetwara	15
Započatk časa sadoweho rozkčěwa	6	Ratarske přestrjenje z wysokej přirodowej hódnoty.....	16
Wuwice klimatiskeje wodoweje bilancy	7	Na přestrjeń so počahowace přirodoškitne naprawy	17
Parnišćowce płuny	8	Wobswětowe hospodarstwo.....	18
Wužiwanje přestrjenjow w Sakskej	9	Saněrowane džělnje přestrjenje z počezenjemi ze	
Nitrat w dnownej wodže	10	zańdženosće.....	19
Rostlinoškitne srědky w dnownej wodže.....	11	Sydlišćowce wotpadki.....	20
Přetrjeba wody.....	12	Surowiznowa produktiwita	21
Emisije škódljwych maćiznow do powětra.....	13	Wustupowanje wjelkow w Sakskej.....	22

Předslowo

Kóždolětně wobswětowe daty informuja wo naj-wažnišich sakskich wobswětowych temach kaž klimowy škit, staw a přetwar lěsow, powětr kaž tež woda a dnowna woda a jich wuwice.

Wjele w tutej brošurce wobswětlenych wobłukow přirodoškita pokazuje pozitiwne wuwice. Leža pak tež aktuelne bjezposrědne wužadanja před nami, kaž na příklad přiměrjenje na změnu klimy abo zdžerženje bohatosće přirody, kotrež spóznajemy z wobswětowych datow.

Čežišćo leži tež lětsa na scěhach klimoweje změny. Trajne stupanje přerěznych temperaturow, změna spadkow kaž tež přiběrace podawki ekstremneho

wjedra su jasne znamjenja změny klimy w Swobodnym staće Sakska. Z nim přichadźace změny maja daloko sahace scěhi za wobswět, towaršnosť a hospodarstwo. Hladajo na klimatisku wodowu bilancu Swobodneho stata widžimy kumulatiwny deficit něhdže 960 l / m² wot nowembra 2017 přez mjeztym pječ na so scěhowacych lět.

Sakski lěs je we wosebitej měrje wot scěhow klimoweje změny potrjehjeny, pretož suchota, ekstremne wjedrowe poměry a wustupjenje škódnikow stajaja ratarstwo a lěsnistwo kaž tež wodohospodarstwo před mnohotne wužadanja. Zdžerženje bohatosće družinow liči džensa k naj-wjetšim wužadanjem w Swobodnym staće Sakska. Naslědne, přirodu hladace wobhospodarjenje pódy přinošuje k tomu, zo móža so wohrožene družiny stabilizować a zhrabać.

Za hladanje přirodnych resursow je redukcija nitratoweho počezjenja pódy a wodžiznow, wob-mjezowanie nowozwužitkowanja přestrjenjow a zniženje emisije škódlivych maćiznow do powětra bjez žaneje alternatiwy.

Wuslědki pokazuja, zo su dalše napinanja trěbne, zo bychmy wysoke naroki hladajo na škit přirody, wobswěta a klimy spjelnić móhli. Aktuelne a dale wjeduce informacije k temje wobswět namakaće w interneće pod: www.umwelt.sachsen.de

Heinz Bernd Bettig

Prezident Sakskeho krajneho zarjada za wobswět, ratarstwo a geologiju

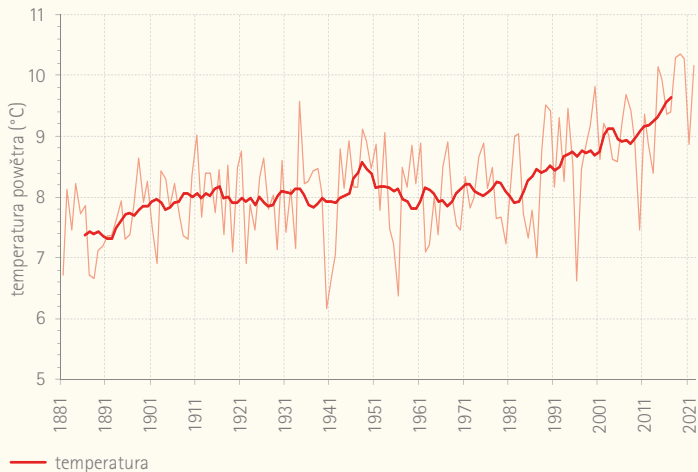
Wuwice klimatiskich poměrow w Sakskej

Zwobraznjenja pokazuja lětne přerězne hódnoty temperatury powětra a sumy spadkow we wegetaciskej periodže I (april – junij) w Swobodnym staće Sakska w času wot 1881 do 2022/23. 11-lětny pohibliwy přerězk zmóžnja lěpše zwobraznjenje dołhodobneho wuwica, dokelž je njewotwisny wot jednotliwych lětow. Časowe wuwice temperatury powětra zmóžnja so hodžace zwobraznjenje klimoweje změny. Wyše temperatury wjedu mj. dr. k podlěšenju roscenskeje periody a z nimi zwisuja wjedrowe ekstremy (na př. horcota, suchota) a z tym zwjazane rizika. Wot 1971 běše kóždy lětdžesatk ćopliši hač předchadźacy a a wot kónca 1980tych/ spočatk 1990tych lět wustupowaše napadne nakopjenje najćoplišich lět w Sakskej. 2022 słuša z 10,2 stopnjow Celsiusa k najćoplišim lětam

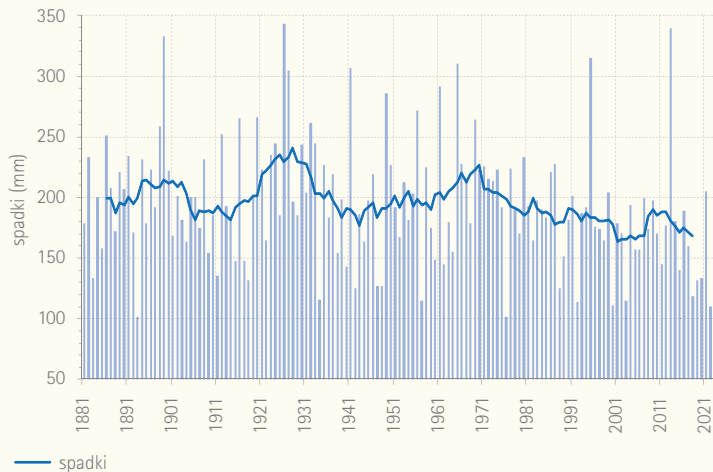
wot 1881. Sydom najćoplišich lět měřjachmy wot wróćicy lěttysaca.

Spadki wustupuja po rumje a času napřečo temperaturje jara heterogenje. Woteběranje mnóstwa spadkow we wegetaciskej periodže I haći roscenski proces rostlinow a zwyżi riziko žnjownych stratow. Wosebje zhromadnje ze stupacymi temperaturami wadži to mj. dr. ratarstwu w přiběracej měrje. Wot 1971 běše kóždy lětdžesatk sušiši hač předchadźacy. Saksocy ratarjo móža so z polěpšenym wodowym managementom na změnjace wuměnenja nastajić. Naprawy sahaja wot wuzwolenja družinow a płodow přez přiměrjene procedury wobdžětanja role a hnojenja hač k powodžowanju wěstych kulturow a płodoslědow.

Přerážna lětna temperatura w Sakskej, 1881–2022 (11-lětny pohibliwy přerážk)

Spadki we wegetaciskej periodě I (april do junija) w Sakskej, 1881–2023 (11-lětny pohibliwy přerážk)

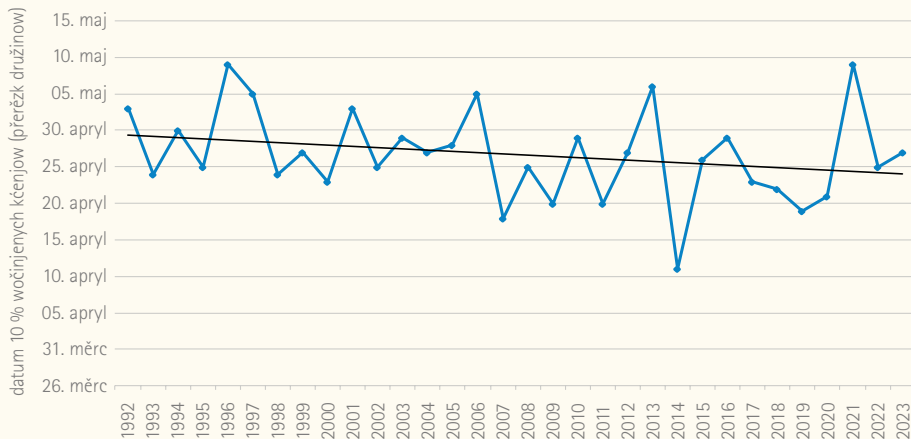

Žórło: Sakski krajny zarjad za wobswět, ratarstwo a geologiju, Němska wjedrowa služba

Započatk časa sadowego rozkčěwa

Džeń, na kotrymž někak 10 % kćenjow rozkčěje, woznamjenja započatk časa sadowego rozkčěwa. Za tu wuzwolene zwobraznjenje twori so přerězna hódnota za wšě wobkedźbowane družiny. Ze spočatkem kčěća započnje so tohorunja wuwice płodow a z tym za sadarstwo wažna vegetaciska perioda. Spočatk kčěća je indikator za klimatiske změny. Tu zwobraznjene daty LfULG pokazuja lochki trend k móžnemu zažnišemu spočatkej kčěća a potajkim k podlěšenju vegetaciskeje peridy. Z tym polěpša so cyłkownje plahowanske móžnosće za rostliny z dlěšim vegetaciskim abo zrawjenskim časom a runočasnje wobsteji strach škodow přez pózdnje zmjerzki. W léće 2023 běše spočatk kčěća zaso pozdžiši hač dołholětny trend.

Přerězny spočatk kčěća jabłuka w Drježdźanach–Pillnitz 1992 do 2023

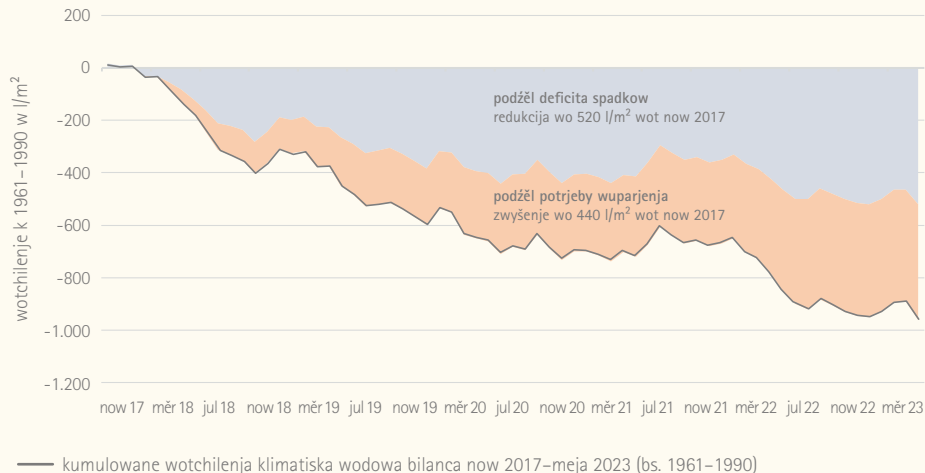

Žródło: Sakski krajny zarjad za wobswět, ratarstwo a geologiju, Němska wjedrowa služba

Wuwice klimatiskeje wodoweje bilancy w Swobodnym staće Sakska

Klimatiska wodowa bilanca staja napadane spadki (dobytk) z wuparjenjom (strata) do direktneho zwiska a je potajkim měra za to, kak nachilene wšelake wobswětowe systemy k suchoće su. Hladajo na klimatisku wodowu bilancu Swobodneho stata Sakska widžimy kumulatiwny deficit něhdže 960 l/m² wot nowembra 2017 přez mjertym pjeć na so scěhowacych lět. Zwobraznjenje znazornja mjertym nahromadženy wodowy deficit, kotrehož přičiny leža z jedneje strony w podprěrěžnych spadkach a z druheje strony w nadprěrěžnym wuparjenju wysokich temperaturow dla. Z toho njeposrědnje wuchadžace scěhi pokazuja so na příklad w bjezwuwžačnje niskich stawach dnowneje wody abo w přiběracych lěsnych škodach.

Wuwice klimatiskeje wodoweje bilancy

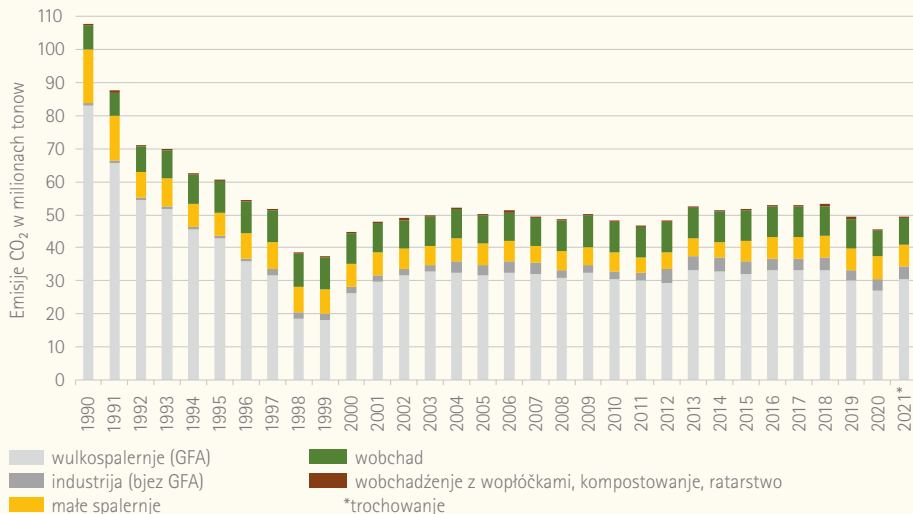

Žórło: Sakski krajny zarjad za wobswět, ratarstwo a geologiju

Parnišćowe płuńy

Emisije wuhlikowego dioksida (CO₂) přinošuja z wjace hač 90 % k cyłkowym parnišćowym płuńam, kotrež nahromadźene w atmosferje změnu klimy pospěšuja. Přeco hišće su wulkospalernje (wulke industrielle připrawy za zdobywanje miłiny a ćopłoty) hłowne zawinowarje. Spadej w 1990tych lětach polěkowaše zawrjenje wjele tajkich připrawow. Stup na spočatku 2000tych lět hodži so na nowe milinarnjowe bloki wróćo zwjesć. Wot 2002 su so emisije wuhlikowego dioksida na stabilnym niwowje začumpali. Spad 2019 a 2020 zwisuje pódla Corony tež z naprawami wotpjeća wot syće w Brunicowej milinarni Lippendorf.

Wuwice emisijow CO₂ w Sakskej 1990 do 2021

Žródło: Sakski krajny zarjad za wobswět, ratarstwo a geologiju, Emisijny kataster

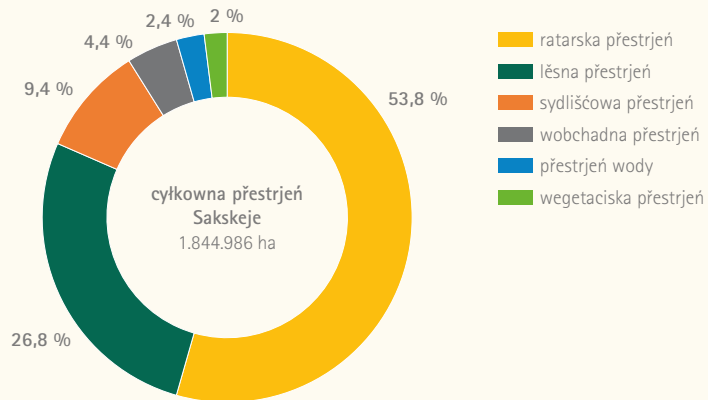

Wužiwanje přestrjenjow w Sakskej

Zwobraznjene su procentualne podaća k hłownym wašnjam wužiwanja přestrjenjow w léće 2023. Změna wužiwanja přestrjenjow w Swobodnym staće Sakska je dynamiska. Mjeztym zo so podźěl ratarskich přestrjenjow z 53,8 % stajnje pomjeńšuje, přiběraja nadal sydlišćowe a wobchadowe přestrjenje z 13,8 %. Lěsne a wegetaciske přestrjenje maja podźěl 28,8 % na přestrjeni kraja. přestrjeń wody powjetši so na 2,4 %.

Wšitke wašnja wužiwanja přestrjenjow su wšelake nošerje zazyglowanja pódy. Swobodny stat Sakska so prócuje zazyglowanje pódy přez nowozwužitkowanje pomjeńšić. To potrjechi wšitke wašnja wužiwanja přestrjenjow. Změny hodža so jenož rědko měrić, dokelž naprawy zwužitkowanja abo cofnjenja znutřka wobłuka wotpowědne wašnje wužiwanja přestrjenjow wotběža.

Wužiwanje přestrjenjow w Sakskej

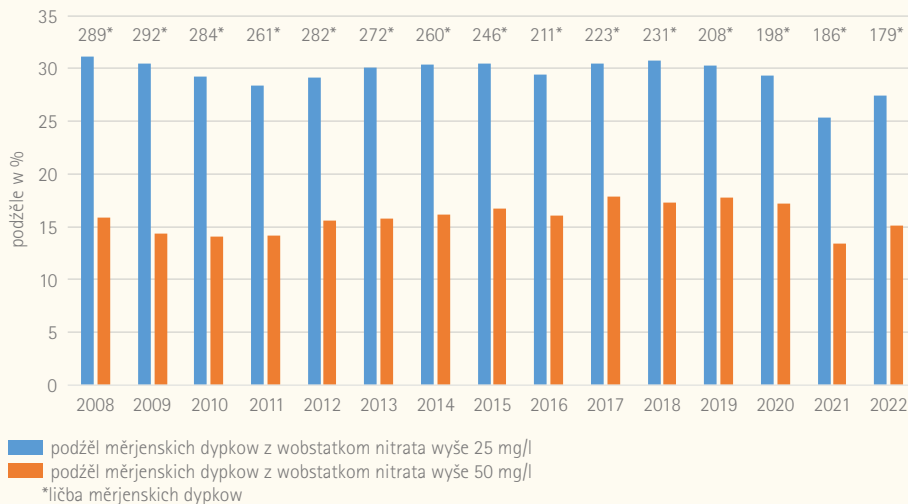
Žórło: Statistiski krajny zarjad Swobodneho stata Sakska

Nitrat w dnownej wodże

Wysoki wobstatk nitrata w dnownej wodże so negatiwnje wuskutkuje. Na přikład móže ekologicke systemy wobškodzić abo strowosci ludži wadzić.

Zwobraznjenje pokazuje podžele měřjenskich dypkow w přehledže měřjenskeje syće dnownej wody (UEB), hdžež hódnoty nitrata překročuja 25 mg/l (po Nitratowej směrnicy EG starosć budžace) resp. 50 mg/l (ekstremna hódnota Postajenja wo dnownej wodże a naprawy žadaca hódnota Nitratowej směrnicy EG). Wot 2008 do 2019 podžěl měřjenskich dypkow, kotrež ekstremnu hódnotu překročuja, lochko stupa. W léče 2022 ležeše procentualny podžěl hódnotow nitrata wyše 25 mg/l a wyše 50 mg/l pod přerěžnej hódnotu. Signifikantnje spadowacy trend njeda so z toho wotwjeseć.

Wobstatki nitrata w dnownej wodże – měřjenska syć UEB

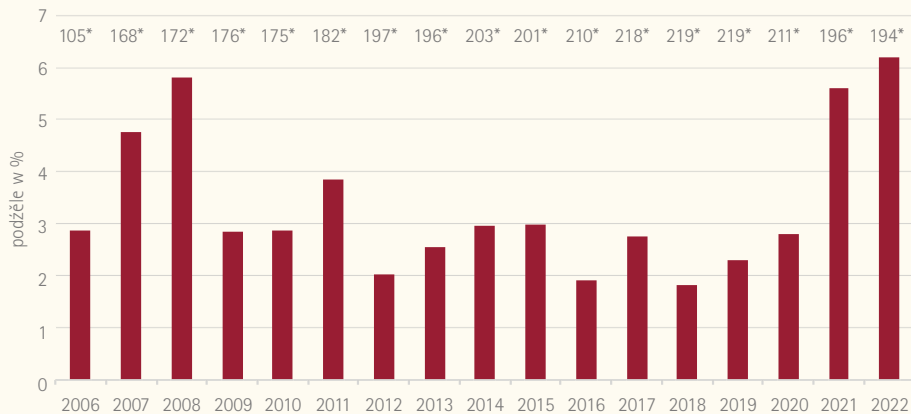
Žórlo: Sakski krajny zarjad za wobswět, ratarstwo a geologiju

Rostlinoškitne srědki w dnownej wodze

Rostlinoškitne srědki (PSM) wužiwa wosebje ratarstwo. Wone skutkują na škódné organizmy a móža druge rostliny a zwěrjata kaž tež dnownu wodu a powjerchowu wodu wohrozyć.

Zwobraznjenje pokazuje wot 2006 podžěle měřjenskich dypkow w přehledze měřjenskeje syče dnowneje wody (UEB) z wobstatkami maćiznow > 0,1 µg/l (ekstremna hódnota za skutkowace maćizny PSM abo relewantne metabolity w dnownej wodze po přiloze 2 Postajenja wo dnownej a pitnej wodze). Procentualny podžěl měřjenskich dypkow z wobstatkom rostlinoškitnych srědkow abo relewantnych metabolitow wyše 0,1 µg/l ležeše w lětach 2006 do 2022 mjez 1,8 a 6,2 %.

Rostlinoškitne srědki w dnownej wodze

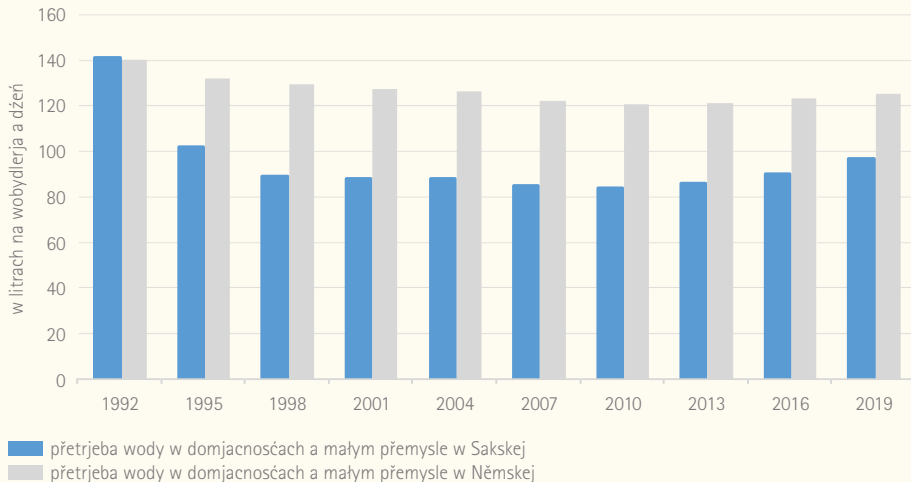
■ podžěl měřjenskich dypkow z koncentraciju rostlinoškitnych srědkow > 0,1 µg/l
*ličba měřjenskich dypkow

Žórło: Sakski krajny zarjad za wobsiwět, ratarstwo a geologiju

Přetržeba wody

Specifiska přetržeba wody w domjacnosćach a małym přemysle w Swobodnym staće Sakska je wosebje w džewjećdzesatych lětach přez zawjedženje wodu lutowaceje techniki, měržen-skotechniskeho zwěsćenja přetržebje a kóšty kryjacych płaćiznow wody sylnje woteběrała. W lěće 1992 ležeše specifiska přetržeba wody w Sakskej pola 141 l/ (E*d) a spadny do 2010 móčno na 84 l/ (E*d). W poslednich lětach hódnota zaso lochko stupaše, leži pak w lěće 2019 z 96,6 l/ (E*d) jasnje pod zwjazkowym přerěžkom 125 l/ (E*d). Stup přetržebje pitneje wody w domjacnosćach a małym přemysle w lěće 2019 napřečo 2016 da so z jara suchimaj a ćopłymaj lětomaj 2018 a 2019 wujasnić.

Specifiska přetržeba wody w domjacnosćach a małym přemysle

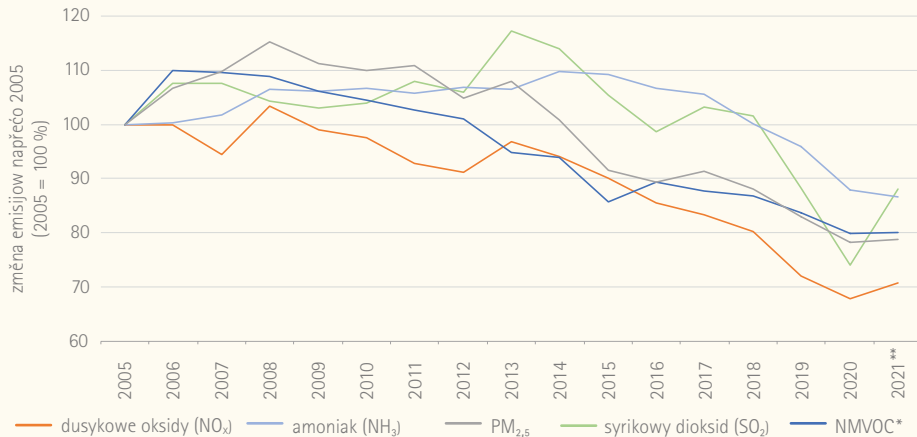
Žórło: Sakski krajny zarjad za wobswět, ratarstwo a geologiju, Statistiski krajny zarjad Swobodneho stata Sakska, Statistiski zwjazkowy zarjad

Emisije škodlivých mačiznow do powětra

Škodliwe mačizny w powětrze móža so na wšelakore wašnje negatiwnje na čłowjeka a wobswět wuskutkować. Wot 1990 do 2000 redukowachu so emisije škodlivých mačiznow do powětra w Swobodnym staće Sakska nahladnje (njeje zwobraznjene). To zwisuje přede wšěm z hospodarskim přestrukturowanjom we Wuchodnej Němskej w času 1990tych lět.

Wot 2000 resp. 2005, bazoweho lěta Postajenja wo narodnych zawjazanjach k redukciji emisijow (43. BImSchV), su docpěte pomjeńšenja snadniše. Emisije w lěće 2021 redukowachu so mjez 12 % pola syrikoweho dioksida a 29 % pola dusykowych oksidow napřečo niwowa z lěta 2005 (tuchwilne daty). Spad emisijow syrikoweho dioksida w lěće 2020 zwisuje z napravami wotpjeća wot syće w Brunicowej milinarni Lippendorf.

Emisija škodlivých mačiznow do powětra w Sakskej po 43. BImSchV

*NMVOC = čěkawy organiski zwjazk bjez metana

emisije NO_x a NMVOC z ratarstwa po bilancowym ramiku 43. BImSchV njewobkedźbowane

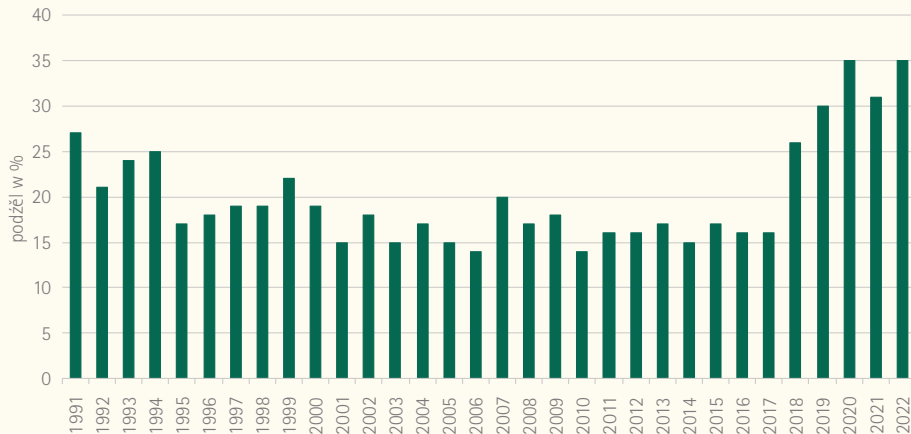
**trochowanje

Žródło: Sakski krajny zarjad za wobswět, ratarstwo a geologiju, Emisijny kataster

Staw l sow

Podz el jasnje wob skodzenych  tomow hladajo na lubow lnje wuzwolene a posudzowane  tomy p i zw sćenju stawa l sow je wa ny indikator za poh odnoćenje witalnosće l sow. Tuta woznamjenjenska cyfra je so wot 1991 do 2003 p ede w em dla spada emisijow syrikoweho dioksida zni ila. Wot toho  asa su chabtanja h dnotow b le wot wjedra a biotiskich  k dnych faktorow wotwisne. Dale pohibuja so na p ewysokim niwoweje. W l tach 2018 do 2022 wjedzochu wjedrowe ekstremy ka  njewjedro a suchota jako s ehi klimoweje zmn y ka  te  z toho rezultowace masowe rozmno enje wosebje sk rnikow k jara sylnemu stupanju podz ela jasnje wob skodzenych  tomow wot 16 procentow w l tce 2017 na 35, 31 resp. 35 procentow w l tach 2020 do 2022.

Staw l sow

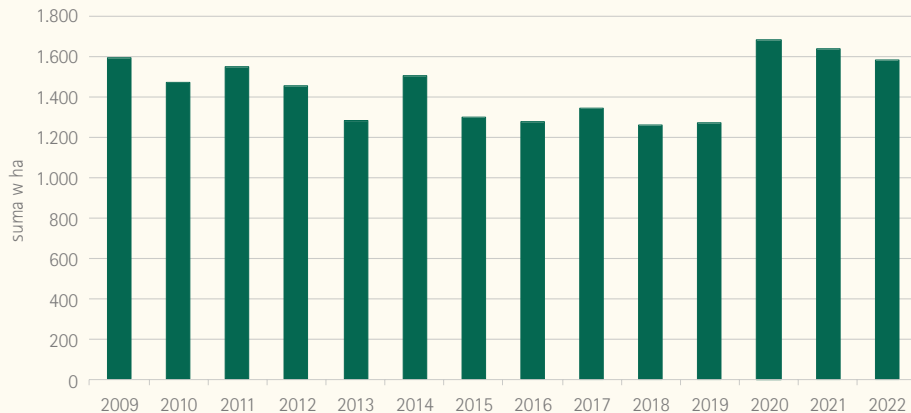
■ podz el jasnje wob skodzenych  tomow stopnja 2 a wy e

 rlo: Sakski statny ministerij za energiju, klimowy  kit, wobs et a ratarstwo, Rozprawy k stawu l sow Sakskeje, Statny zawod Sachsenforst - SBS

Wuwice přestrjenje lěsneho přetwara

Za přiměrjenja na klimowu změnu je wosebje trěbne, čiste jehlinowe lěsy na klimatisce stabilne, bohate na družiny a struktury, wukonliwe měšane lěsy z wysokim podžělom lisćowych štomow a jědlow přetwarić. To je jako lěsniskopolitiski cil w Lěsowej strategiji 2050 Swobodneho stata Sakska zakótwjene. Podaća k přestrjenjam za lěsny přetwar počahuja so na aktiwne naprawy kaž sadženje abo wusywanje. Sachsenforst zwěšćuje tute při wobhospodarjenju krajneho lěsa kaž tež při spěchowanju lěsneho přetwara w priwatnym a zjednoćenstwowym lěsu (PKW). Dokumentowana přestrjeń lěsneho přetwara woznamjenja je- niče minimalnu hódnotu. Njewobkedźbujate so přestrjenje lěsneho přetwara w zwjazkowym lěsu abo njespěchowany lěsny přetwar w PKW kaž tež přestrjenje, kotrež so dla přirodneho womłodženja abo sukcesije do směra měšaneho lěsa wuwijate.

Wuwice přestrjenje lěsneho přetwara

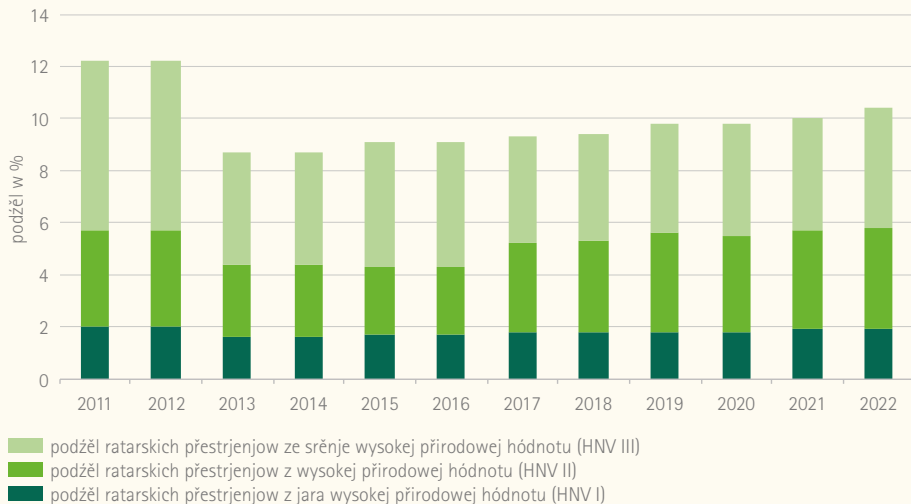

Žórło: Sakski statny ministerij za energiju, klimowu škit, wobswět a ratarstwo, Statny zawod Sachsenforst - SBS

Ratarske přestrjenje z wysokej přirodowej hódnotu

W ratarskej krajinje maja přirodže bliske elementy krajiny a ekstensiwnje wužiwane přestrjenje wosebity wuznam za biologisku bohatosć. Indikator bilancuje podžěl ratarskeje přestrjenje z wysokej přirodowej hódnotu (High Nature Value = HNV) na cyłkownej ratarskej přestrjeni. Z dothodobnym zapisowanjom dadža so wuskutkowanja zasadnych změnow wužiwanja a struktury ratarstwa (na př. přez intensiwowanje) na biologisku bohatosć wotkryć. Podžěl ležeše w Sakskej hižo w léće 2011 z 12 % pod cilowej hódnotu 19 % w Němskej za léto 2015. Wot 2012 do 2013 spadny hišće raz wuraznje wo někak 30 % na mjenje hač 9 %. Wuchadžejo z tutoho niskeho niwowa jewi so wot 2013 zaso lochko stupacy trend.

Ratarske přestrjenje z wysokej přirodowej hódnotu

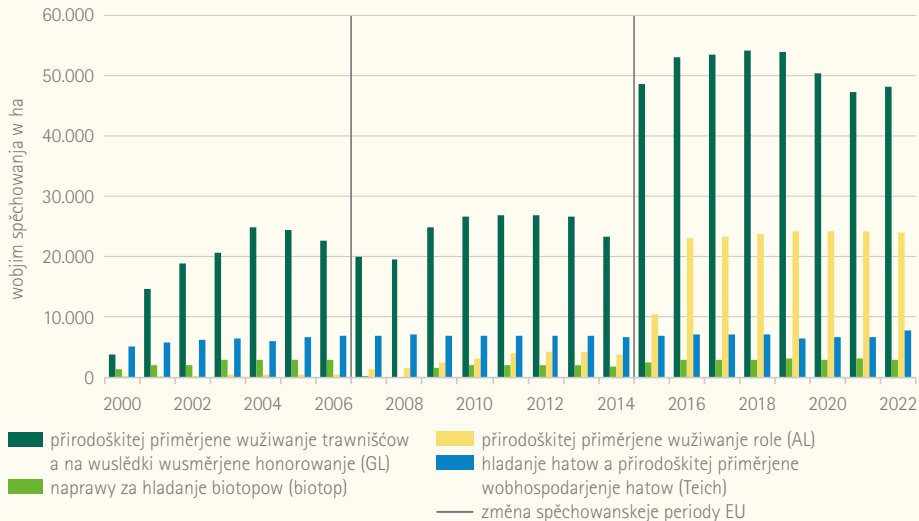
Žórło: Sakski krajny zarjad za wobswět, ratarstwo a geologiju

Na přestrjén so počahowace přirodoškitne naprawy

Wjele družinow zwěrjatow a rostlinow ma swój žiwjenski rum w ekstensiwnje wobhospodarjenych abo hladanych přestrjenjach abo tute spjelnja wažnu džělnu funkciju w jich žiwjenju. Hladajo na stajne pozhubjowanje bohatosće družinow stupa wuznam tajkich přestrjenjow. Za jich zdžerženje spěchuja so mjez druhim naprawy a wosebite wobhospodarjenske wašnja na ratarskich wužitnych přestrjenjach. Z tym je sakske ratarstwo zdobom njeaparujomny partner za přirodoškit a zdžerženje krajiny. Ramikowe wuměňjenja tu narysowaneho spěchowanja změnja so najpozdžišo na spočatku noweje spěchowanskeje peridy EU. Tohodla móžemy jednotliwe spěchowanske doby jenož na wobmjězowane wašnje přirunować.

Na přestrjén so počahowace přirodoškitne naprawy

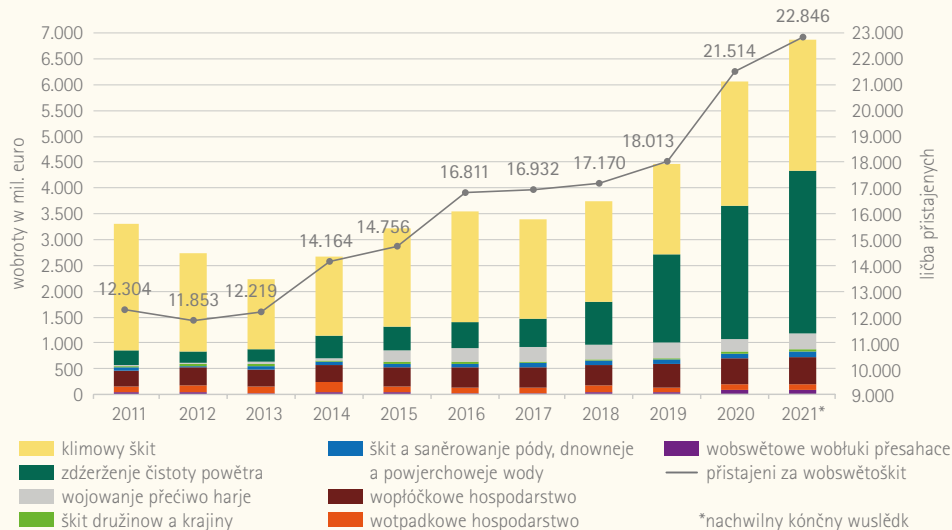

Žórło: Sakski krajny zarjad za wobswět, ratarstwo a geologiju

Wobswětowe hospodarstwo

Wobswětowe hospodarstwo sta so w zańdženych lětach z krutym wobstatkom cyłkowneho hospodarstwa Sakskeje. W tutym wobłuku dźěła mjz tym nimale 23.000 wobow a wobkedźbujemy jasny stup wobrotow za škit přirody. Za wjetšinu wobłukow wobswětowego hospodarstwa z wěsćimy trajnje pozitiwne wuwice wobrotow a přistajenja. W poslednich lětach stupachu wosebje wobrotow za klimowy škit a zdźerženje čistoty powětra. Wot rozprawjenskeho lěta 2019 njeprirjaduju so wobrotow składowanskich technologijow za elektromobilitu wjacje wobłukej klimoweho škita ale zdźerženju čistoty powětra. Jako sćěh přesuwaju so napřečo předlětu bytostne podźěle wobrotow mjz tymaj wobswětowymaj wobłukomaj.

Wobrotow a přistajenja za wobswětowski w Sakskej

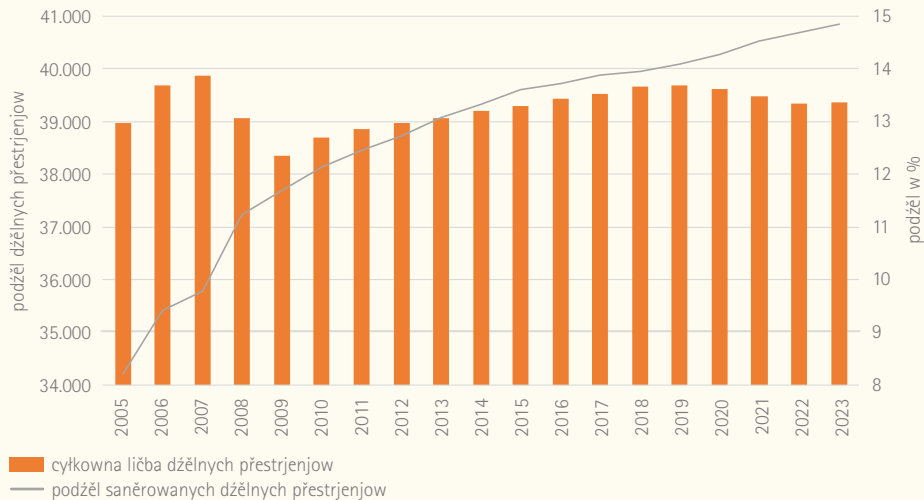

Žórło: Statistiski krajny zarjad Swobodneho stata Sakska

Saněrowane džělně přestrjenje z počěženjemi ze zańdženosće

W Sakskim katastrje počěženjow ze zańdženosće (SALKA) je (staw meja 2023) w cyłku 27.822 městnow z 39.353 džělnymi přestrjenjami registrowanych. Cyłkowna ličba městnow a džělnych přestrjenjow wosta w poslednich lětach přibližnje bjez změny. Ze stajnymi přěpytowanjemi so wotwisnje wot wužiwanja podhlad wohroženja pak wobkrući pak wotstroni. Nježadajali sej přěpytowane přestrjenje z wobkrućenym podhladom wohroženja žane jednanje, wostanu wone dale w katastrje. Wuspěšne wobdžěłanje počěženjow ze zańdženosće móžemy mjed druhim ze stupaceho podžěła saněrowanych džělnych přestrjenjow w poměrje k cyłkownej ličbje džělnych přestrjenjow wučitać.

Saněrowane a zwěšćene počěženja ze zańdženosće resp. přestrjenje z podhladom na počěženja ze zańdženosće

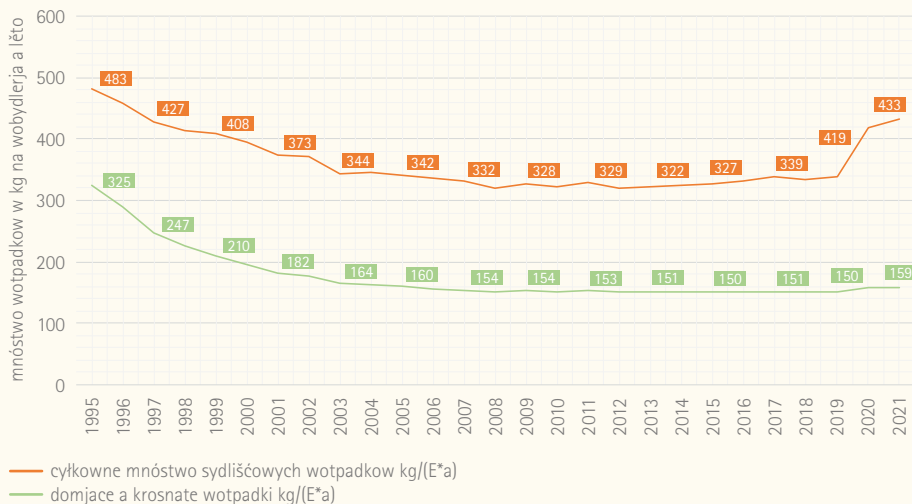

Žórło: Sakski krajny zarjad za wobswět, ratarstwo a geologiju

Sydlišcove wotpadki

Mnóstwo sydlišcowych wotpadkow z domjacnosćow pokazuje indirektnje wuwieće wobeńdženja wotpadkow z domjacnosćow. Mnóstwo sydlišcowych wotpadkow kaž tež mnóstwo wotstronjenych domjacnych a krosnatych wotpadkow z domjacnosćow pokazujetej we wobkedźbowanym času woteběracy trend. W poslednich dźesać lětach matej wobě nimale konstantny niwow. K tomu přinošuja wotpadki lutowacy konsum, zasowužiwanje trjebanych tworow a zawinowarjam wotpowědowace zwěšćenje wotpadkow a systemy wotpadkowych poplatkow. Přez Corona-pandemiju běše w lětomaj 2020 a 2021 wjace wotpadkow z domjacnosćow hač w předlětach. W tutym času dóńdže k dźelnemu zběhnjenju dźělenja wotpadkow za domjacnosće a k wurumowanju a wotstronjenju hižo wjace njetrěbnych wěcow w času lockdowna.

Sydlišcove wotpadki

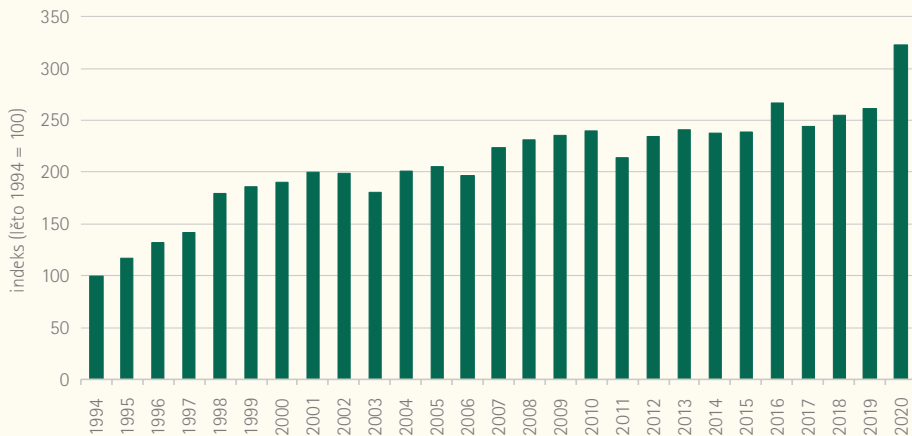

Žródło: Sakski krajny zarjad za wobswět, ratarstwo a geologiju, Bilanca sydlišcowych wotpadkow 2021

Surowiznowa produktiwita

Surowiznowa produktiwita zwobraznja poměr tukrajneho bruttoprodukta a přetrjebje surowiznow jako indeks. Stopnjowanje surowiznoweje produktiwity je w sakskej naslědnostnej strategiji jako cil zakótwjene a twori woznamjenjacu ličbu za efficientnosť wužiwanja wobswěta. Přirost hódnoty w lěće 2020 da so wot woteběranja wudobywanja abiotiskich surowiznow a importowanja surowiznow wotwjesc. Swobodny stat je 2022 nowu surowiznowu strategiju wobzamknył, kotraž postaja strategiski ramik přichodneje surowiznoweje politiky w formje cilow, wodźacych linijow a jednanskich čezišćow. Pódlu spřistupnjenja wužiwanju domizniskich žórłow surowiznow z pomocu hórnistwa zesylnja so recycling surowiznow a zakótwja so wužiwanje zas narosćacych surowiznow.

Surowiznowa produktiwita

■ poměr tukrajneho bruttoprodukta a přetrjebje surowiznow

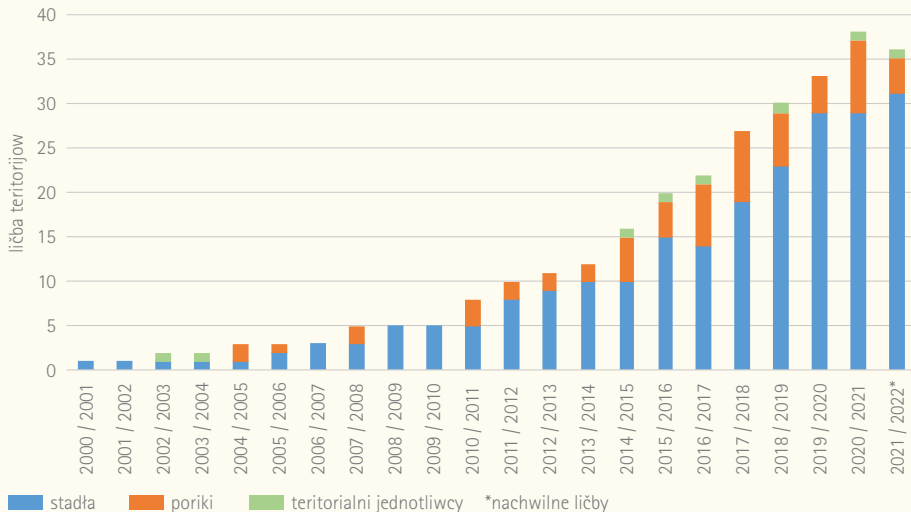
Žródło: Wobswěto-ekonomiske cyłkowne wobličjenja krajow

Wustupowanje wjelkow w Sakskej

Z dokładom přrnjeho stadła wjelkow na sakskim wojskim zwučowanišću Hornja Łužica w lěće 2000 narodžichu so a wočahnychu so po 150 lětach přeni raz zaso wjelki w swobodnej přirodže w Němskej. W scěhowacych lětach zasydlichu z wuchoda připułowane abo w Němskej rodžene wjelki nowe kónčiny a załožichu nowe stadła. We wobkedźbowanskim lěće 2021 / 2022 radži so w cyłku 31 stadłow, štyri poriki a jednoho teritorialneho jednotliwca doklasć.

Pó dła wobkedźbowanja wjelkow zjednoća centralny Fachowy wotrjad wjelk zarjada LfULG posudžowanje skóncowanych zwěrjatow, poradžowanje škita stadłow a wobswětowe kubłanje k temje wjelk. Z tym je wón centralny narěčenski partner za wobydlerjow, plahowarjow skóta kaž tež zastupnikow medijow w Sakskej.

Wuwice dokładženych wjelčich teritorijow w Sakskej wot 2000

Žórło: Sakski krajny zarjad za wobswět, ratarstwo a geologiju

Temy brošurki w interneće:

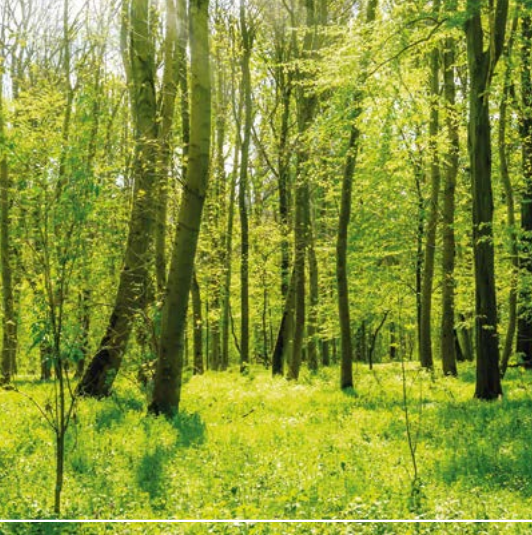
www.umwelt.sachsen.de

www.landwirtschaft.sachsen.de

www.geologie.sachsen.de

Wudawar:

Sakski krajny zarjad za wobswět, ratarstwo a geologiju
Pillnitzer Platz 3, 01326 Drježdźany
telefon: +49 351 2612-0
faks: +49 351 2612-1099
e-mejl: poststelle.lfulg@smekul.sachsen.de
Twitter: twitter.com/lfulg
www.lfulg.sachsen.de

LfULG je bjezposrědnje podrjadowany zarjad Sakskeho statneho ministarstwa za energiju, klimowy škit, wobswět a ratarstwo (SMEKUL). Tuta publikacija financuje so z dawkowych srědkow na zakładze hospodarskeho plana, wobzamknjeneho wot Sakskeho krajneho sejma.

Redakcija:

Sebastian Bartel
Referat 21 Zasadne naležnosće, zjawnostne džěto
telefon: +49 351 2612-2106
e-mejl: sebastian.bartel@smekul.sachsen.de

Wuhotowanje a sadžba:

CUBE Kommunikationsagentur GmbH

Foto:

AdobeStock/js-photo

Redakciski kóńc:

05.10.2023

Nakład:

300 eksemplarow

Papjera:

recyclowana papjera Circle Silk Premium

Wotebërjanje:

Tutón čišć móže so bjezplatnje skazać pola:
Centralne rozsyłanje brošurkow Sakskeho statneho knježerstwa
(Zentraler Broschürenversand der Sächsischen Staatsregierung)
Hammerweg 30, 01127 Drježdźany
telefon: +49 351 2103-671 | faks: +49 351 2103-681
e-mejl: publikationen@sachsen.de | www.publikationen.sachsen.de

Pokazka rozdźelowarja

Tute informaciske pismo wudawa Sakske statne knježerstwo w ramiku swojeje wustawoweje winowatosće k informaciji zjawnosće. Ani strony ani jich kandidaća abo pomocnicy njesmědza je w času šěsć mjesacow před wólbami ze zaměrom wólbneho wabjenja wužiwać. To plaći za wšitke wólby.

*Täglich für
ein gutes Leben.*

www.lfulg.sachsen.de